Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Historia obszaru dawnych Prus Wschodnich , PG_00200518		
Kierunek studiów	Niemcoznawstwo (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii -> Zakład Metodologii Historii, Historii Historiografii i Archi		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Anna Żeglińska	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Anna Żeglińska	

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50

Cel przedmiotu

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z historią ustroju ze specjalnym uwzględnieniem podziałów administracyjnych obszaru dawnych Prus Wschodnich na tle stosunków polsko-niemieckich i ukazanie historii Prus Wschodnich jako krainy, która w ciągu wieków przechodziła przemiany nie tylko ustrojowe, ale również zmieniała przynależność państwową; aby również uwrażliwić na wykorzystywane historii regionalnej w interesie różnych grup społecznych i narodowych oraz w celu realizowania przez poszczególne państwa wielkiej polityki.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[NIEML3_U05] Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków w zakresie historii obszaru dawnych Prus Wschodnich.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[NIEML3_K04] Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; myśli i działa w sposób przedsiębiorczy; odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych	Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, wynikających ze znajomości historii obszaru dawnych Prus Wschodnich; myśli i działa w sposób przedsiębiorczy; odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[NIEML3_K06] Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych	Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[NIEML3_W02] Zna w zaawansowanym stopniu historię krajów niemieckiego obszaru językowego oraz terenów w przeszłości z nimi związanych	Zna w zaawansowanym stopniu historię obszaru dawnych Prus Wschodnich.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[NIEML3_U09] Samodzielnie planuje i realizuje działania prowadzące do stałego poszerzania zasobu posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	Samodzielnie planuje i realizuje działania prowadzące do stałego poszerzania wiedzy i umiejętności w zakresie historii obszaru dawnych Prus Wschodnich i rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[NIEML3_U02] Potrafi prawidłowo dobierać źródła i poprawnie stosować metody badawcze właściwe dla warsztatu badawczego historyka i/lub literaturoznawcy	Potrafi prawidłowo dobierać źródła dotyczące historii obszaru dawnych Prus Wschodnich poprawnie stosować metody badawcze właściwe dla warsztatu badawczego historyka.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[NIEML3_K03] Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego Europy, zwłaszcza Europy Środkowowschodniej i historycznego oraz kulturowego pogranicza polsko-niemieckiego; jest gotów do działania na rzecz ochrony i promocji tego dziedzictwa	Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego dawnych Prus Wschodnich; jest gotów do działania na rzecz ochrony i promocji tego dziedzictwa.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna

Treści przedmiotu

Przedstawienie historii ustroju ze specjalnym uwzględnieniem podziałów administracyjnych obszaru dawnych Prus Wschodnich na tle stosunków polsko-niemieckich: Państwo krzyżackie w Prusach. Prusy Książęce do roku 1618. Państwo prusko-brandenburskie w latach 1618-1701. Pruska monarchia absolutna (1701-1806). Epoka reform, okres Restauracji i Wiosny Ludów (1807-1850). Pruska monarchia konstytucyjna (1850-1871). Prusy w Rzeszy Niemieckiej (1871-1918). Prusy w dobie republiki weimarskiej (1918-1933). W hitlerowskiej Rzeszy (1933-1945). Podziały terytorialne po II wojnie światowej.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Na podstawie ustnej prezentacji wybranego szczegółowego zagadnienia stanowiącego przedmiot wykładów (ustalonego indywidualnie w trakcie zajęć).	51.0%	40.0%
Na podstawie pracy pisemnej dot. zagadnień stanowiących przedmiot wykładów.	51.0%	60.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Achremczyk Stanisław, Historia Warmii i Mazur. Od pradziejów do 1945 roku, Olsztyn 1992; Białuński Grzegorz, Jasiński Grzegorz, Mazury i Warmia do 1989 r. Zarys dziejów, w: Verba volant, scripta manet : 15 lat Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, pod red. Piotra Majera, Przemysława Dąbrowskiego i Marty Stelmaszyńskiej, Olsztyn: Wydział Prawa i Administracji UWM, 2016, s. 149-176. Cieślak Tadeusz, Pomorze Wschodnie w XIX i XX wieku ze specjalnym uwzględnieniem podziałów administracyjnych, Olsztyn 1966. Engelmann Bernt, Prusy. Kraj nieograniczonych możliwości, przeł. Brygida Jodkowska, przedm. Stanisław Salmanowicz, Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 1984; Kossert Andreas, Ostpreußen. Geschichte und Mythos, München 2005. [wyd. polskie: A. Kossert, Prusy Wschodnie. Historia i mit, Warszawa 2009]. Salmonowicz Stanisław, Studia historycznoprawne, Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 1995. Salmonowicz Stanisław, Prusy : dzieje państwa i społeczeństwa, Poznań: Wydaw. Poznańskie, 1987; Warszawa : "Książka i Wiedza", 1998; Warszawa : "Książka i Wiedza", 2004. Traba Robert., Wschodniopruskość. Tożsamość regionalna i narodowa w kulturze politycznej Niemiec, Poznań 2005. Węzłowe problemy dziejów Prus XVII-XX wieku : materiały z sesji naukowej UAM, (11 i 12 VI 1970): praca zbiorowa / pod red. Gerarda Labudy. A.2. Studiowana samodzielnie przez studenta: Prusy Wschodnie. Wspólnota wyobrażona. Wybór wstęp i oprac.: Hubert Orłowski i Rafał Żytyniec tłum. Jerzy Kałążny i Rafał Żytyniec, Poznań 2019, s. 884;
	Uzupełniająca lista lektur	Białuński Grzegorz, "Gerichte und Gerechtigkeit, auch andere gute Policey und Ordnung" = Studia z dziejów prawa i ustroju na ziemiach pruskich, Olsztyn: Pracownia Wydawnictw Naukowych, 2016; BiałuńskiGrzegorz, Jasiński Grzegorz, A brief history of Warmia and Mazury, Dąbrówno : Oficyna Wydawnicza Retman, 2014. Jasiński Janusz, Między Prusami a Polską. Rozprawy i szkice z dziejów Warmii i Mazur w XVIII-XX wieku, Olsztyn 2003.Kossert Andreas, Masuren-Ostpreußens vergessener Süden, Berlin 2001.Preussen in Ostmitteleuropa. Geschehensgeschichte und Verstehensgeschichte, (HG.) Matthias Weber, Oldenburg 2003.Prusy Książęce i Prusy Królewskie w XVI-XVIII wieku, pod redakcją Jacka Wijaczki, Kielce 1997. Prusy Wschodnie w polskiej opinii publicznej XIX i XX wieku, red. naukowa Zbigniew Fras, Olsztyn 1992. Zakon krzyżacki w Prusach i Inflantach: podziały administracyjne i kościelne w XIII-XVI wieku / pod red. Romana Czai i Andrzeja Radzimińskiego; oprac. Marian Arszyński [et al.], Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2013.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.